ഋഭുഗീത അധ്യായം 30
ബ്രഹ്മൈക-രൂപത്വ-നിരൂപണ+പ്രകരണം

ഋഭുഃ -
വക്ഷ്യേ പരം ബ്രഹ്മമാത്രം ജഗത്സന്ത്യാഗപൂർവകം .
സകൃച്ഛ്രവണമാത്രേണ ബ്രഹ്മഭാവം പരം ലഭേത് .. 30.1..

ബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മപരം മാത്രം നിർഗുണം നിത്യനിർമലം .
ശാശ്വതം സമമത്യന്തം ബ്രഹ്മണോഽന്യന്ന വിദ്യതേ .. 30.2..

അഹം സത്യഃ പരാനന്ദഃ ശുദ്ധോ നിത്യോ നിരഞ്ജനഃ .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.3..

അഖണ്ഡൈകരസൈവാസ്മി പരിപൂർണോഽസ്മി സർവദാ .
ബ്രഹ്മൈവ സർവം നാന്യോഽസ്തി സർവം ബ്രഹ്മ ന സംശയഃ .. 30.4..

സർവദാ കേവലാത്മാഹം സർവം ബ്രഹ്മേതി നിത്യശഃ .
ആനന്ദരൂപമേവാഹം നാന്യത്കിഞ്ചിന്ന ശാശ്വതം .. 30.5..

ശുദ്ധാനന്ദസ്വരൂപോഽഹം ശുദ്ധവിജ്ഞാനമാത്മനഃ .
ഏകാകാരസ്വരൂപോഽഹം നൈകസത്താവിവർജിതഃ .. 30.6..

അന്തരജ്ഞാനശുദ്ധോഽഹമഹമേവ പരായണം .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.7..

അനേകതത്ത്വഹീനോഽഹം ഏകത്വം ച ന വിദ്യതേ .
(അഹമേകത്ത്വഹീനോഽഹം ഏകത്വം ച ന വിദ്യതേ .)
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.8..

സർവപ്രകാരരൂപോഽസ്മി സർവം ഇത്യപി വർജിതഃ .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.9..

നിർമലജ്ഞാനരൂപോഽഹമഹമേവ ന വിദ്യതേ .
ശുദ്ധബ്രഹ്മസ്വരൂപോഽഹം വിശുദ്ധപദവർജിതഃ .. 30.10..

നിത്യാനന്ദസ്വരൂപോഽഹം ജ്ഞാനാനന്ദമഹം സദാ .
സൂക്ഷ്മാത്സൂക്ഷ്മതരോഽഹം വൈ സൂക്ഷ്മ ഇത്യാദിവർജിതഃ .. 30.11..

അഖണ്ഡാനന്ദമാത്രോഽഹം അഖണ്ഡാനന്ദവിഗ്രഹഃ .
സദാഽമൃതസ്വരൂപോഽഹം സദാ കൈവല്യവിഗ്രഹഃ .. 30.12..

ബ്രഹ്മാനന്ദമിദം സർവം നാസ്തി നാസ്തി കദാചന .
ജീവത്വധർമഹീനോഽഹമീശ്വരത്വവിവർജിതഃ .. 30.13..

വേദശാസ്ത്രസ്വരൂപോഽഹം ശാസ്ത്രസ്മരണകാരണം .
ജഗത്കാരണകാര്യം ച ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരാഃ .. 30.14..

വാച്യവാചകഭേദം ച സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മശരീരകം .
ജാഗ്രത്സ്വപ്നസുഷുപ്താദ്യ+പ്രാജ്ഞ-തൈജസ-വിശ്വകാഃ .. 30.15..

സർവശാസ്ത്രസ്വരൂപോഽഹം സർവാനന്ദമഹം സദാ .
അതീതനാമരൂപാർഥ അതീതഃ സർവകല്പനാത് .. 30.16..

ദ്വൈതാദ്വൈതം സുഖം ദുഃഖം ലാഭാലാഭൗ ജയാജയൗ .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.17..

സാത്ത്വികം രാജസം ഭേദം സംശയം ഹൃദയം ഫലം .
ദൃഗ്ദൃഷ്ടം സർവദ്രഷ്ടാ ച ഭൂതഭൗതികദൈവതം .. 30.18..

സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .
തുര്യരൂപമഹം സാക്ഷാജ്ജ്ഞാനരൂപമഹം സദാ .. 30.19..

അജ്ഞാനം ചൈവ നാസ്ത്യേവ തത്കാര്യം കുത്ര വിദ്യതേ .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.20..

ചിത്തവൃത്തിവിലാസം ച ബുദ്ധീനാമപി നാസ്തി ഹി .
ദേഹസങ്കല്പഹീനോഽഹം ബുദ്ധിസങ്കല്പകല്പനാ .. 30.21..

സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .
ബുദ്ധിനിശ്ചയരൂപോഽഹം നിശ്ചയം ച ഗലത്യഹോ .. 30.22..

അഹങ്കാരം ബഹുവിധം ദേഹോഽഹമിതി ഭാവനം .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.23..

ബ്രഹ്മാഹമപി കാണോഽഹം ബധിരോഽഹം പരോഽസ്മ്യഹം .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.24..

ദേഹോഽഹമിതി താദാത്മ്യം ദേഹസ്യ പരമാത്മനഃ .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.25..

സർവോഽഹമിതി താദാത്മ്യം സർവസ്യ പരമാത്മനഃ .
ഇതി ഭാവയ യത്നേന ബ്രഹ്മൈവാഹമിതി പ്രഭോ (സ്ഥിതം) .. 30.26..

ദൃഢനിശ്ചയമേവേദം സത്യം സത്യമഹം പരം .
ദൃഢനിശ്ചയമേവാത്ര സദ്ഗുരോർവാക്യനിശ്ചയം .. 30.27..

ദൃഢനിശ്ചയസാമ്രാജ്യേ തിഷ്ഠ തിഷ്ഠ സദാ പരഃ .
അഹമേവ പരം ബ്രഹ്മ ആത്മാനന്ദപ്രകാശകഃ .. 30.28..

ശിവപൂജാ ശിവശ്ചാഹം വിഷ്ണുർവിഷ്ണുപ്രപൂജനം .
യദ്യത്സംവേദ്യതേ കിഞ്ചിത്യദ്യന്നിശ്ചീയതേ ക്വചിത് .. 30.29..

തദേവ ത്വം ത്വമേവാഹം ഇത്യേവം നാസ്തി കിഞ്ചന .
ഇദം ചിത്തമിദം ദൃശ്യം ഇത്യേവമിതി നാസ്തി ഹി .. 30.30..

സദസദ്ഭാവശേഷോഽപി തത്തദ്ഭേദം ന വിദ്യതേ .
സുഖരൂപമിദം സർവം സുഖരൂപമിദം ന ച .. 30.31..

ലക്ഷഭേദം സകൃദ്ഭേദം സർവഭേദം ന വിദ്യതേ .
ബ്രഹ്മാനന്ദോ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.32..

ബ്രഹ്മഭേദം തുര്യഭേദം ജീവഭേദമഭേദകം .
ഇദമേവ ഹി നോത്പന്നം സർവദാ നാസ്തി കിഞ്ചന .. 30.33..

സ ദേവമിതി നിർദേശോ നാസ്തി നാസ്ത്യേവ സർവദാ .
അസ്തി ചേത്കില വക്തവ്യം നാസ്തി ചേത്കഥമുച്യതേ .. 30.34..

പരം വിശേഷമേവേതി നാസ്തി കിഞ്ചിത്സദാ മയി .
ചഞ്ചലം മനശ്ചൈവ നാസ്തി നാസ്തി ന സംശയഃ .. 30.35..

ഏവമേവ സദാപൂർണോ നിരീഹസ്തിഷ്ഠ ശാന്തധീഃ .
സർവം ബ്രഹ്മാസ്മി പൂർണോഽസ്മി ഏവം ച ന കദാചന .. 30.36..

ആനന്ദോഽഹം വരിഷ്ഠോഽഹം ബ്രഹ്മാസ്മീത്യപി നാസ്തി ഹി .
ബ്രഹ്മാനന്ദമഹാനന്ദമാത്മാനന്ദമഖണ്ഡിതം .. 30.37..

ഇദം പരമഹന്താ ച സർവദാ നാസ്തി കിഞ്ചന .
ഇദം സർവമിതി ഖ്യാതി (ഖ്യാതിരനിന്ദന്തിതി) ആനന്ദം നേതി നോ ഭ്രമഃ .. 30.38..

സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .
ലക്ഷ്യലക്ഷണഭാവം ച ദൃശ്യദർശനദൃശ്യതാ .. 30.39..

അത്യന്താഭാവമേവേതി സർവദാനുഭവം മഹത് .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.40..

ഗുഹ്യം മന്ത്രം ഗുണം ശാസ്ത്രം സത്യം ശ്രോത്രം കലേവരം .
മരണം ജനനം കാര്യം കാരണം പാവനം ശുഭം .. 30.41..

കാമക്രോധൗ ലോഭമോഹൗ മദോ മാത്സര്യമേവ ഹി .
ദ്വൈതദോഷം ഭയം ശോകം സർവം നാസ്ത്യേവ സർവദാ .. 30.42..

ഇദം നാസ്ത്യേവ നാസ്ത്യേവ നാസ്ത്യേവ സകലം സുഖം .
ഇദം ബ്രഹ്മേതി മനനമഹം ബ്രഹ്മേതി ചിന്തനം .. 30.43..

അഹം ബ്രഹ്മേതി മനനം ത്വം ബ്രഹ്മത്വവിനാശനം .
സത്യത്വം ബ്രഹ്മവിജ്ഞാനം അസത്യത്വം ന ബാധ്യതേ .. 30.44..

ഏക ഏവ പരോ ഹ്യാത്മാ ഏകത്വഭ്രാന്തിവർജിതഃ .
സർവം ബ്രഹ്മ സദാ ബ്രഹ്മ തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.45..

ജീവരൂപാ ജീവഭാവാ ജീവശബ്ദത്രയം ന ഹി .
ഈശരൂപം ചേശഭാവം ഈശശബ്ദം ച കല്പിതം .. 30.46..

നാക്ഷരം ന ച സർവം വാ ന പദം വാച്യവാചകം .
ഹൃദയം മന്ത്രതന്ത്രം ച ചിത്തം ബുദ്ധിർന കിഞ്ചന .. 30.47..

മൂഢോ ജ്ഞാനീ വിവേകീ വാ ശുദ്ധ ഇത്യപി നാസ്തി ഹി .
നിശ്ചയം പ്രണവം താരം ആത്മായം ഗുരുശിഷ്യകം .. 30.48..

തൂഷ്ണീം തൂഷ്ണീം മഹാതൂഷ്ണീം മൗനം വാ മൗനഭാവനം .
പ്രകാശനം പ്രകാശം ച ആത്മാനാത്മവിവേചനം .. 30.49..

ധ്യാനയോഗം രാജയോഗം ഭോഗമഷ്ടാംഗലക്ഷണം .
സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .. 30.50..

അസ്തിത്വഭാഷണം ചാപി നാസ്തിത്വസ്യ ച ഭാഷണം .
പഞ്ചാശദ്വർണരൂപോഽഹം ചതുഃഷഷ്ടികലാത്മകഃ .. 30.51..

സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .
ബ്രഹ്മൈവാഹം പ്രസന്നാത്മാ ബ്രഹ്മൈവാഹം ചിദവ്യയഃ .. 30.52..

ശാസ്ത്രജ്ഞാനവിദൂരോഽഹം വേദജ്ഞാനവിദൂരകഃ .
ഉക്തം സർവം പരം ബ്രഹ്മ നാസ്തി സന്ദേഹലേശതഃ .. 30.53..

സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹസ്തദ്ബ്രഹ്മാഹം ന സംശയഃ .
ബ്രഹ്മൈവാഹം പ്രസന്നാത്മാ ബ്രഹ്മൈവാഹം ചിദവ്യയഃ .. 30.54..

ഇത്യേവം ബ്രഹ്മതന്മാത്രം തത്ര തുഭ്യം പ്രിയം തതഃ .
യസ്തു ബുദ്ധ്യേത സതതം സർവം ബ്രഹ്മ ന സംശയഃ .
നിത്യം ശൃണ്വന്തി യേ മർത്യാസ്തേ ചിന്മാത്രമയാമലാഃ .. 30.55..

സന്ദേഹ-സന്ദേഹ-കരോ്ഽ+ര്യകാ+സ്വകൈഃ കരാദി-സന്ദോഹ-ജഗ-
ദ്വികാ-രിഭിഃ .
യോ വീതമോഹം ന കരോതി ദുർഹൃദം
വിദേഹമുക്തിം ശിവദൃക്/പ്രഭാവതഃ .. 30.56..

.. ഇതി ശ്രീശിവരഹസ്യേ ശങ്കരാഖ്യേ ഷഷ്ഠാംശേ ഋഭുനിദാഘസംവാദേ
ബ്രഹ്മൈകരൂപത്വനിരൂപണപ്രകരണം നാമ ത്രിംശോ്ഽധ്യായഃ ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
24.7.2024